

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Hřivínův Újezd, okr. Zlín

Hřivínův Újezd 68, 763 07 Velký Ořechov

Identifikátor školy: 600 113 884

Zřizovatel: Obec Hřivínův Újezd 50, 763 07 Velký Ořechov

Školský úřad Zlín, Zárámí 88, 760 01 Zlín

Termín konání orientační inspekce: 7. - 8. listopad 2000

Čj.	152-167/00-11037
Signatura	oo5bu111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v obci Hřivínův Újezd patří mezi menší neúplné školy okresu Zlín. V letošním roce ji navštěvuje 48 žáků. Výuka probíhá ve čtyřech samostatných třídách. V jedné z nich jsou společně vzděláváni žáci čtvrtého a pátého ročníku. Z důvodů nízkého počtu žáků požádal ředitel školy MŠMT již 14. 3. 2000, č.j. 9/00, o udělení výjimky z počtu žáků na třídu pro školní rok 2000/2001. V žádosti však uvedl stav žáků ve školním roce 1999/2000 a počet dětí zapsaných do prvního ročníku. MŠMT škole výjimku neudělilo, neboť uvedená průměrná naplněnost tříd odpovídala právním normám. 7. 11. 2000 byla ředitelem školy na MŠMT odeslána nová žádost o udělení výjimky z počtu žáků na třídu, pod č.j. 36/00. (Průměrná naplněnost tříd je dvanáct žáků.)

Ve školním roce 2000/2001 se zde realizuje program Základní škola č.j. 16 847/96-2. ČŠI školu naposledy kontrolovala 24. září 1996 a svá zjištění zveřejnila v inspekční zprávě č.j. 0-15-05/9596-238/96.

Letos byla inspekční činnost zaměřena v oblasti vzdělávání na úroveň výuky českého jazyka a matematiky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla v souladu s přijatým učebním plánem. Kontrola rozvrhu hodin potvrdila, že týdenní časová dotace sledovaného předmětu se shoduje se zvoleným učebním plánem. Učitelé zpracovávají tematické plány (osnovy respektují), jejich úroveň je však rozdílná. Někde byl obsah sestaven podle používaných učebnic. Učivo je členěno do jednotlivých ročníků, návaznost je zajištěna především denním setkáváním všech vyučujících. Výukové cíle byly dobře zvoleny, vždy se je podařilo splnit. Žákům se specifickými poruchami učení byla v hodinách věnována zvýšená pozornost. Individuální péči umožňuje nízký počet žáků ve třídách.

Vyučování probíhá ve třídách, jedna slouží i k činnostem školní družiny, v další jsou realizovány hodiny tělesné výchovy. Nástěnné tabule a jiné základní pomůcky přenesli učitelé do tříd, méně užívané jsou uloženy v kabinetě. Při vyučování pracovali žáci především s pomůckami, které vyučující sami vyrobili. Didaktická technika většinou nebyla využita. Žáci se vzdělávají z platných učebnic různých vydavatelství. Žákovská knihovna je minimálně aktualizována. Přesto si žáci jednou týdně knihy půjčují.

Český jazyk vyučují učitelé s pedagogickou a odbornou způsobilostí.

Míra kvality a tvořivosti se odvíjela od osobnostních předpokladů jednotlivých učitelů i od počtu žáků ve třídě. Převažovaly metody frontálního vyučování nejen při společném opakování učiva, ale také při výkladu. Organizační pokyny v průběhu vyučování byly podávány srozumitelně. Kladně lze hodnotit, že všichni pedagogové zohledňovali rozdílné tempo žáků. V jedné vyučovací hodině učitelka zařazovala méně známé didaktické hry a soutěže, povzbuzováním docílila výjimečné aktivity žáků. Její pedagogické působení bylo zcela ojedinělé. Samostatné práce byly pokaždé zhodnoceny, případné nejasnosti znovu vysvětleny a procvičovány. Bystřejším dětem nepřipravili vždy učitelé další úkoly.

V literární složce se učitel zaměřil na zdokonalování techniky čtení a rozvoj komunikativních dovedností. V mluvnické složce byl kladen důraz na dobré zvládnutí základů gramatiky, zvláště probíraných pravopisných jevů.

Žáci byli často motivováni pochvalou. Zobecnit lze, že jejich jazykové znalosti a mluvený projev jsou vcelku dobré.

Ve sledovaných hodinách byla ve třídách přátelská atmosféra.

Výuka českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhala v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami. Učivo bylo vyučujícími vhodně časově rozvrženo do jednotlivých ročníků, návaznost výuky matematiky byla zajištěna. Výukové cíle byly ve sledovaných hodinách vhodně zvoleny a odpovídaly vždy věkové skladbě třídy.

Matematika je vyučována ve všech ročnících odborně a pedagogicky způsobilými učiteli.

Vyučování se realizuje v prostorných, pěkně vyzdobených třídách. Třídy byly vybaveny odpovídajícím žákovským nábytkem a množstvím názorných učebních pomůcek.

Tempo, kterým probíhala výuka ve sledovaných hodinách, bylo přiměřené věku žáků. Skladba hodin byla většinou velmi dobře promyšlena, jedna část hodiny logicky navazovala na druhou. Do všech hodin byly vhodně zařazeny i relaxační prvky. Výukové cíle byly v převážné většině stanoveny a žákům jasně sděleny. Organizace výuky respektovala věkové složení tříd, bylo vidět, že učitelé i žáci dodržují předem dohodnutá pravidla.

V hodinách matematiky převažovaly pestré a nápadité vyučovací metody, které žáky aktivizovaly a udržovaly zájem o probírané učivo. Žákům byl dán prostor pro vyjádření svých názorů a postřehů. Úkoly, které vyučující žákům zadávali, byly promyšlené a rozvíjely především samostatné myšlení a logický úsudek. Učitelé se individuálně věnovali i slabším žákům. Při výuce byly účelně využívány učebnice, pracovní sešity a množství názorných pomůcek. Výuka byla vedena odborně a věcně správně.

Pro vstupní a průběžnou motivaci byly vhodně využity mezipředmětové vztahy a zkušenosti dětí z praktického života na vesnici. Také velmi časté průběžné hodnocení žáků mělo povzbuzující, motivující účinek. Chyby, kterých se žáci dopouštěli, byly ihned opravovány, analyzovány a využity k následnému vysvětlení a procvičení učiva. V hodinách bylo využito i sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Hodnocení práce žáků vyučujícími bylo prováděno spravedlivě, citlivě a mělo převážně povzbuzující charakter.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla otevřená, bylo vidět, že žáci svým učitelům důvěřují. Komunikativním schopnostem žáků byl vytvořen v hodinách dostatečný prostor.

Verbální i neverbální projevy vyučujících byly velmi dobré. Projevy nekázně či nezájmu žáků nebyly pozorovány.

Výuka matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Příprava na výuku byla promyšlená, výukové cíle všichni vyučující přizpůsobili nejen osnovám, ale i skladbě žáků ve třídách. Organizace, formy a metody práce měly většinou klasickou podobu. Ve výuce jedné pedagožky však převažovaly alternativní prvky činnosti. Motivace a výchovné využití učiva bylo výrazné, učitelé přiměřeně rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků, zohledňovali tempo každého dítěte. Kvalita vzdělávání v českém jazyce a v matematice byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou jasně formulovány v celoročním plánu činnosti. Tento plán byl všemi pracovníky schválen na první pedagogické radě v novém školním roce 2000/2001. Obsahuje dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle i organizační zajištění průběhu školního roku. Na tvorbě plánu se mohly podílet všechny učitelky. Hlavní úkoly jsou vzhledem k danému typu školy reálné a splnitelné. Součástí plánu práce je neveřejný návrh kontrolní činnosti, nástin spolupráce s blízkou úplnou základní školou i mateřskou školou a minimální preventivní program školy. Ve sborovně je každý měsíc zveřejněn rozpis úkolů s uvedením termínu realizace a odpovědnosti za splnění.

Výuka probíhá ve všech ročnících dle schváleného programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Záporně se jeví, že se žáci čtvrtého a pátého ročníku učí jen jazyku anglickému. Škola však vyhověla přání žáků (i jejich rodičů), kteří o výuku němčiny téměř neprojeví zájem.

Většina žáků navštěvuje nepovinný předmět náboženství. Jednou týdně se v kroužku informatiky žáci seznamují s prací na počítači.

Žákům s vývojovými poruchami učení je nabídnuto pravidelné setkávání v dyslektickém kroužku. (Vede jej učitelka s dlouholetou praxí.)

Oblast plánování je vzhledem k výše popsáným skutečnostem a typu školy hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Vzhledem k danému typu školy, počtu pedagogických pracovníků (5) a žáků (48) je organizace práce ředitele poměrně snadná. Všichni zaměstnanci znají své kompetence. V případě nepřítomnosti ředitele jsou určeny dvě učitelky, které ho zastupují (jedna v době vyučování, jiná v odpoledních hodinách).

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v souladu s právními normami.

Záznamy jsou úplné, pečlivě vyplněné. Zvláště příkladně jsou vypsány údaje v třídních výkazech a katalogových listech.

Organizace vyučovacího dne a sestavený rozvrh odpovídá psychohygienickým potřebám žáků.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 má dobrou úroveň. Je zpracována podle předlohy Školského úřadu Zlín a v souladu s §17e, odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Výroční zpráva popisuje nejen daný stav práce školy, ale v závěru podává přehled o všech jejích aktivitách za sledované období. K důvěrným informacím o žácích nemá (s výjimkou pedagogů) cizí osoba přístup.

Pedagogická rada se schází pětkrát v roce. Ze zápisů je zřejmé, že se učitelé podrobně zamýšlejí nad každým žákem, jestliže došlo ke zhoršení prospěchu či chování, i nad všemi skutečnostmi ovlivňujícími život školy. Metodické sdružení není ustanoveno. Aktuální pedagogické problémy jsou řešeny na nepravidelných pracovních poradách a při denním setkávání ve sborovně. Zde také ředitel projednává organizační zajištění všech plánovaných i mimořádných aktivit školy.

Rodiče jsou o prospěchu žáků informováni prostřednictvím deníčků a žakovských knížek. Třikrát v roce se konají členské schůze, po nich jsou konzultace s učiteli. Vznikne-li potřeba, mohou rodiče do školy vstoupit kdykoliv před a po ukončení vyučování. Této možnosti využívají ojediněle. Na požádání kohokoliv z pedagogů vypomohou při různých akcích školy nebo řemeslnickou prací, ale sami nevyvíjejí žádnou aktivitu.

Ředitel školy se pochvalně vyjadřuje o vstřícnosti školského úřadu, spolupráci s obcí hodnotí rovněž kladně.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a jejích informačních systémů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole vyučuje včetně ředitele školy pět učitelů. Všichni mají požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. Učitelství je poměrně stabilizovaný, ale věková struktura není optimální (dvě učitelky mají odpracováno nad 32 let).

Tradiční, zaběhnutá organizace výchovně vzdělávacího procesu a odpovědnost všech zaměstnanců umožňuje řediteli řídit školu bez větších problémů.

Učitelé mají ve škole vytvořeny dobré podmínky pro uplatnění vlastní tvořivosti, oceňována je jejich iniciativa při mimoškolních akcích s žáky během školního roku. Kritéria pro nenárokové složky platu jsou stanovena. Je v nich především zohledňována kvalita výchovně vzdělávací práce.

Sebehodnocení školy je prováděno každoročně ve výroční zprávě a na pedagogických radách.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem je oblast vedení a motivování pracovníků hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy vypracoval návrh kontrolní činnosti, je spíše rámcový. Menší pozornost věnoval kontrole předložených tematických plánů učiva s časovým rozvržením jednotlivých celků. Dokladem toho je skutečnost, že některé tematické plány se shodují s texty učebnic. V řízeném pohovoru ředitel prokázal dobrou orientaci v oblasti metodiky výchovně vzdělávací práce.

Po realizované hospitaci provádí ředitel hodnocení práce každé učitelky. (Záznamy jsou vedeny v sešitech.) Četnost provedených hospitací je optimální.

Škola provádí seberealizaci prostřednictvím vlastních prověrek. Výsledky své práce dosud nesrovnává ani se školou stejného typu ani s blízkou úplnou základní školou. Úspěšnost žáků při přijetí na nedaleké nižší gymnázium svědčí o dobré práci pedagogického sboru.

Kontrolu provozu školy a jejího hospodaření provádí podle platných zákonných norem příslušný školský úřad a zřizovatel.

Úroveň kontrolní činnosti je vzhledem k výše popsaným zjištěním průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel má jasnou představu o dalším rozvoji školy. Pedagogické zkušenosti, organizační schopnosti, pozitivní vztah k lidem i nízké počty žáků ve třídách napomohly k tomu, že se mu daří vytvářet školu rodinného typu. Větší pozornost bude muset věnovat kontrolní činnosti.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Podmínky k práci žáků a učitelů nejsou zcela optimální. Strop v jedné třídě je značně promáčený, neboť špatnou krytinou střechy do místnosti zatéká. V době inspekce (zvláště první den) byla ve všech prostorách školní budovy nízká teplota. Dle sdělení pedagogů je vytápění školy často nedostatečné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva ZŠ Hřivínův Újezd
- Inspekční zpráva č.j. 0-15-05/9596-238/96
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol
- Plán práce školy pro školní rok 2000/2001
- Návrh kontrolní činnosti

- Nástin spolupráce s úplnou základní školou
- Minimální preventivní program školy
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2000/2001
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Rozvrh hodin pro školní rok 2000/2001
- Vnitřní řád školy
- Zápisy z pedagogických rad
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Hospitační záznamy školních inspektorů
- Žákovské knížky a deníčky žáků
- Sešity náhodně vybraných žáků
- Žádosti adresované MŠMT o udělení výjimky z počtu žáků ve třídě ze dne 14. 3. 2000, č.j. 9/00 a 7. 11. 2000, č.j. 36/00.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Škola poskytuje žákům kvalitní vzdělání od prvního do pátého ročníku základní školy.
- Učivo je výchovně využíváno.
- Řediteli školy i všem vyučujícím se podařilo vytvořit přátelskou pracovní atmosféru.
- Pedagogové zohledňují individuální tempo každého žáka.
- Chování žáků v hodinách a o přestávkách bylo vzorné.

Negativa

- Věkové složení pedagogického sboru není optimální.
- Psychohygienické podmínky výuky nejsou zcela na požadované úrovni.

Doporučení

- Ve výuce častěji zařazovat alternativní metody a formy práce.
- Větší pozornost je nutno věnovat zpracování a následné kontrole tematických plánů s časovým rozvržením učiva.
- Dle finančních možností aktualizovat žákovskou knihovnu.

Rozpočet poskytnutý škole prostřednictvím školského úřadu umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program. Nákup učebnic i školních pomůcek je prováděn promyšleně. Současný rozpočet přidělený škole od zřizovatele pokrývá provozní náklady, vybavení školy se provádí podle finančních možností.

Finanční prostředky jsou využívány ve prospěch vzdělávacího programu a žáků.

Závěrem lze konstatovat, že škola plní osnovy zvoleného učebního programu. Ředitel školy spolu s učitelkami pracují odpovědně, mají příkladný vztah k žákům.

Celkově lze práci školy hodnotit jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová, v.r.
Člen týmu	PhDr. Vlastislav Kožela	Vlastislav Kožela, v.r.

V Kroměříži 14. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. listopadu 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Vladimír Zásměta

Mgr. Vladimír Zásměta, v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Zlín, Zárámí 88	00-12-15	152-181/00-11037
Zřizovatel Obec Hřivínův Újezd 50	00-12-15	152-180/00-11037
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
00-12-15	-	Nebyly dodány.